

Oude kerk, 2 januari 2022

ds. G.J.A. Veening

~~Gelezen: Jesaja 11:1-10 en Matteüs 2:1-12~~

---

5 Titel: een reis door de tijd

Gemeente van onze Heer Jesus Christus.

Ruim elf jaar geleden deed ik intrede in deze kerk, in deze Oude kerk. De kerk was toen behoorlijk vol, met veel mensen, de meeste kende ik nog niet. En vandaag neem ik afscheid in een kerk die beduidend minder vol is, maar de mensen die er zijn ken ik allemaal, heb ik goed leren kennen. De kerk is beduidend minder vol en gelukkig kan ik tegen mijzelf zeggen dat dat niet ligt aan de kwaliteit van mijn preken. Dat is dan weer een zegen van corona, het is soms ook een heel mooi argument. De kerk is beduidend leger, maar ik weet dat er heel wat mensen zijn die thuis op dit moment of later de dienst mee beleven en in gedachten bent u hier, in mijn gedachten bent u, ben jij hier aanwezig. Ik zie jouw gezicht, ik zie jouw gezicht voor me. En niet alleen jouw gezicht, niet alleen de gezichten van de mensen die nog bij ons zijn. Ook de gezichten van gestorvenen zie ik voor me, en in gedachten noem ik hun namen, de namen van de afgelopen elf jaar. En de namen van de kinderen die ik mocht dopen, de namen van zoveel mensen, waar ik een band mee heb opgebouwd. En ik kan tegen mezelf zeggen dat ik de wereld niet uit ga en dat ik in Borne blijf wonen, maar de ervaring leert dat een afscheid toch ook een afscheid is. Elf jaar dus hier in Borne, een reis door de tijd. Elf jaar is in het licht van de eeuwigheid heel kort, maar in het leven van een mens is het wel echt een tijd. En je maakt als het ware een reis door de tijd, een reis ook met elkaar. De wijzen uit het oosten, zij maken ook een reis. Een reis door de tijd, en veel meer een reis over afstand. Een reis omdat zij een ster hebben gezien en die ster vertelt hen dat een koning van de Joden geboren moet zijn. En dat geeft al direct aan dat het bijzondere wijzen zijn, of eigenlijk, het zijn niet direct wijzen uit het oosten, het zijn magiërs, tovenaars, astrologen, wichelroedelopers of een combinatie van deze lieden. Magiërs die een reis maken, magiërs die iets hebben gezien wat aan Herodes voorbij is gegaan, aan Herodes de koning die in Jeruzalem is. Magiërs dus en daarom staat op de voorkant van de liturgie de dierenriem, de dierenriem die eigenlijk niet thuis hoort in Israël, niet thuis hoort in het Jodendom. Sterker nog, de tovenaars moest je weg doen uit je midden. En deze magiërs komen frank en vrij voor in het evangelie naar Matteüs. Zij zijn in zijn evangelie de eersten die het geboren kind ervaren, de eersten op Maria en Jozef na natuurlijk. Zij zijn de eersten want Matteüs vertelt niets over herders. Zij zijn de eersten die het pasgeboren kind opzoeken en voorlopig ook de laatsten. Want hierna vluchten Jozef en Maria en gebeuren er verschrikkelijke dingen. Het is niet allemaal mooi wat hier gebeurt, Herodes schrikt en wordt bang terwijl hij weet dat de messias geboren is. Hij vraagt aan geleerden waar de messias geboren zou worden, hij weet uit het verhaal van de magiërs dat het de messias moet zijn. En hij is dus bang, bang voor de gezelfde....het is niet alles goud wat er blinkt.

En in dat spectrum maken de magiërs een reis, en zij vinden wat zij zoeken. Deze magiërs, die dus eigenlijk helemaal niet voor mochten komen. Zij komen dus wel voor, en Matteüs kleurt hiermee buiten de lijntjes. De magiërs kleuren buiten de lijntjes, alleen al omdat het magiërs zijn. Hun reis is een vorm van buiten de lijntjes kleuren, net voorbij de regels, net voorbij wat moet en hoort. Terugkijkend naar de

afgelopen elf jaar weet ik zeker dat er momenten zijn geweest waarop iemand, ik zelf
50 in ieder geval, buiten de lijntjes kleurde. En van sommige momenten heb ik spijt, mijn
reacties waren niet altijd goed. Van sommige momenten heb ik absoluut geen spijt.
Toen ik in coronatijd die ene moeder troostte die opnieuw een kind had verloren,
toen heb ik haar omhelst. Dat was buiten de lijntjes, en het kan me geen barst
schelen.

55 Op hun reis komen de magiërs dus in Bethlehem uit en daar vinden zij dus het
geboren kind. In een huis, niet in een stal. En in dat huis werpen ze zich in
aanbidding neer en openen ze hun kistjes met kostbaarheden en zij bieden
geschenken aan: goud, mirre en wierook. Omdat er drie soorten geschenken worden
aangeboden is er het idee ontstaan dat het gaat om drie magiërs. En in een legende
60 zijn er zelfs namen boven komen drijven van deze drie. Matteüs noemt geen aantal,
het kunnen er drie zijn geweest, maar ook wel vier, zeven, een bijna lege kerk of een
overvolle kerk, het maakt niet uit. Wat wel bijzonder is, dat de geschenken koninklijk
zijn. Het is luxe wat gegeven wordt, een luxe waar je als mens in eerste instantie wel
zonder kunt. Het zijn niet de eerste levensbehoeften. Mirre is een soort parfum.
65 Wierook kan rustgevend zijn als je het brandt. Overigens...toen ik in een dienst in de
Nieuwe kerk op een moment wierook brandde was er een gemeentelid dat tegen me
zei dat zij deze lucht heel slecht verdroeg. En als ze wist dat ik in een volgende
dienst weer wierook zou branden, dan zou zij niet komen. Enfin, niet iedereen
reageert hetzelfde op wierook dus. De meeste mensen vinden goud wel
70 aantrekkelijk. En voor de mensheid heeft goud wel degelijk waarde. Hoe dat precies
zit, daar kun je je vragen bij hebben. Want je kunt niet zoveel doen met goud, als
materiaal heeft het juist niet veel waarde, maar goed, dat komt een andere keer wel.
De magiërs delen hun kostbaarheden en daar zit iets in. Goud, mirre en wierook, je
mag ze ook vervangen in geloof, hoop en liefde. En geloof, hoop en liefde zijn
75 kostbaarheden die je kunt delen. En het mooie is, je kunt er van blijven delen, het
wordt nooit minder. Als je je geloof deelt, wordt het eerder groter dan kleiner. En dat
geldt ook voor de hoop en de liefde. En de magiërs delen hun kostbaarheden, goud,
mirre en wierook, zij delen daarmee ook hun geloof, hun hoop en hun liefde. Deze
vreemdelingen, deze mensen die buiten de lijntjes kleuren, zij komen tot delen.
80 En ik geloof, dat in de afgelopen elf jaar er ook gedeeld is. Niet dat alles goud is wat
er blonk en ook niet alles mirre of wierook. Er is gedeeld, wij konden delen van wat
ons bezighoudt. Er is gedeeld en van tijd tot tijd moest je er de tijd voor nemen en
heel goed luisteren met open oren, en er is gedeeld.
Een reis door de tijd, die is gemaakt en die gaat ook verder. Een reis over parallelle
85 wegen. Een reis door de tijd en waar naar toe? De magiërs volgden een ster en
vonden een kind. Een kind staat in de Bijbel vaak voor toekomst. Niet dat er geen
toekomst is voor de mens zonder kinderen, nee, dat niet. Maar toekomst is ook
verbonden met kinderen, met een kind, met dit kind. En op de reis door de tijd
kunnen wij ook vinden, een kind vinden dat ons toekomst geeft. Op de reis door de
90 tijd zien wij dat uit een boomstronk een twijg groeit. Op de reis door de tijd zien wij
dat er kennis en ontzag is voor de Heer. Op de reis door de tijd, over gezamenlijke
wegen en langs parallelle wegen zullen wij zien, een kind, vrede en recht, hier en
daar buiten de lijntjes, en aanwezig.
En ik wens ons allen toekomst toe. Om te beginnen een gezegend nieuw jaar. Amen.